

Wyrok z dnia 9 lutego 2000 r.

I PKN 518/99

Przepis art. 44 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (jednolity tekst: Dz.U. z 1991 r. Nr 18, poz. 80 ze zm.), zgodnie z którym zastępcę dyrektora przedsiębiorstwa powołuje dyrektor za zgodą rady pracowniczej, jest przepisem odrębnym w rozumieniu art. 68 KP.

Przewodniczący SSN Teresa Flemming-Kulesza (sprawozdawca), Sędziowie SN: Jerzy Kwaśniewski, Walerian Sanetra.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 9 lutego 2000 r. sprawy z powództwa Mariana B. przeciwko „T.S.” Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. - Oddziałowi w L. o przywrócenie do pracy, na skutek kasacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie z dnia 6 maja 1999 r. [...]

o d d a l i ł kasację i nie obciążył powoda kosztami postępowania kasacyjnego.

U z a s a d n i e

Marian B. domagał się początkowo przywrócenia do pracy w „T.S.” Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W., a następnie ustalenia, że łączy go stosunek pracy z tym pracodawcą.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa.

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Lublinie wyrokiem z dnia 16 grudnia 1998 r. oddalił powództwo dokonawszy następujących ustaleń faktycznych.

Powód zatrudniony był w Przedsiębiorstwie Państwowym „T.S.” w W. na podstawie powołania na stanowisku zastępcy dyrektora do spraw Oddziału w L. Przedsiębiorstwo Państwowe „T.S.” na podstawie aktu komercjalizacji zostało przekształcone w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, której jedynym udziałowcem jest Skarb Państwa. Zarząd Spółki 31 grudnia 1997 r. faxem przekazał do wszystkich oddziałów

informację dotyczącą dalszego zatrudnienia pracowników byłego Przedsiębiorstwa Państwowego „T.S.”, oraz wygaśnięcia stosunków pracy pracowników zatrudnionych na podstawie powołania. W 5 stycznia 1998 r. w pierwszym dniu roboczym nowego roku, powód stawiał się do pracy około 6⁴⁰, a około 9⁰⁰ przyjechał z W. dyrektor pozwanej Spółki i wręczył mu pismo o wygaśnięciu stosunku pracy z dniem 1 stycznia 1998 r. w związku z komercjalizacją Przedsiębiorstwa Państwowego „T.S.”. Powód po raz pierwszy dowiedział się wówczas, że nie będzie zatrudniony w pozwanej Spółce. Zdaniem Sądu Rejonowego stosunek pracy powoda nawiązany na podstawie powołania nie przekształcił się w umowy po wejściu w życie nowelizacji Kodeksu pracy z 1996 r. (zgodnie z art. 8 ustawy nowelizacyjnej z dnia 2 lutego 1996 r.), gdyż art. 44 ustawy o przedsiębiorstwach państwowych jest przepisem odrębnym w rozumieniu art. 68 § 1 KP w znowelizowanym brzmieniu. Między stronami nie doszło też do nawiązania stosunku pracy przez fakt stawienia się powoda do pracy 5 stycznia 1998 r.

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie wyrokiem z dnia 6 maja 1999 r. oddalił apelację powoda od tego wyroku. Sąd drugiej instancji uznał za prawidłowe ustalenia poczynione przez Sąd Rejonowy i podzielił motywy jego rozstrzygnięcia, w szczególności interpretację art. 8 ustawy z dnia 2 lutego 1996 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 24, poz. 110).

Powód wniósł kasację od tego wyroku zarzucając naruszenie prawa materialnego przez niezastosowanie art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 2 lutego 1996 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych ustaw na skutek uznania, że art. 44 ustawy o przedsiębiorstwach państwowych jest przepisem odrębnym w rozumieniu art. 68 § 1 KP „i w związku z tym uznanie, że nie nastąpiło przekształcenie stosunku pracy powoda na podstawie powołania w stosunek pracy zawarty na czas nieokreślony”. Zarzucił też naruszenie art. 23¹ § 5 KP poprzez niezaproponowanie mu nowych warunków pracy i płacy pomimo przejęcia zakładu pracy. Kasacja zawiera wniosek o uchylenie wyroków Sądu Okręgowego i Sądu Rejonowego w Lublinie i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie o orzeczenie co do istoty sprawy i „uznanie, że powoda łączy z pozwanym T.S. Sp. z o.o. w Warszawie stosunek pracy zawarty na czas nieokreślony”.

Strona pozwana wniosła o oddalenie kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy istotna była podstawa zatrudnienia powoda w dacie komercjalizacji przedsiębiorstwa państwowego, które było jego pracodawcą. Zgodnie bowiem z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz.U. Nr 118, poz. 561 ze zm.) stosunek pracy dyrektora przedsiębiorstwa państwowego oraz pracowników zatrudnionych na podstawie powołania wygasa z mocy prawa z dniem wykreślenia przedsiębiorstwa państwowego z rejestru przedsiębiorstw państwowych. Nie było sporne, że stosunek pracy powoda na stanowisku zastępcy dyrektora przedsiębiorstwa państwowego nawiązał się na podstawie powołania. Sporny problem dotyczył tego, czy przekształcił się on w umowny zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 2 lutego 1996 r. o zmianie ustawy Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 24, poz. 110). Stałoby się tak wówczas, gdyby powód był zatrudniony na stanowisku pracy nie wymienionym w przepisach, o których mowa w art. 68 § 1 Kodeksu pracy. Problem sprowadzał się zatem do tego, czy stosunek pracy zastępcy dyrektora przedsiębiorstwa państwowego zgodnie z art. 44 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (jednolity tekst: Dz.U. z 1991 r. Nr 18, poz. 80 ze zm.) nawiązuje się na podstawie powołania i czy przepis art. 44 jest przepisem odrębnym w rozumieniu art. 68 § 1 KP. Przepis art. 44 ustawy o przedsiębiorstwach państwowych stanowi, że zastępcę dyrektora przedsiębiorstwa oraz głównego księgowego powołuje i odwołuje dyrektor przedsiębiorstwa za zgodą rady pracowniczej. Należy interpretować go jako przepis odrębny zawierający określenie przypadku nawiązania stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu art. 68 § 1 KP. Nie ma podstaw, aby zawarte w nim sformułowanie „powołuje” rozumieć inaczej niż wskazuje na to wykładnia językowa. Stosunek pracy powoda nie przekształcił się więc w oparty na umowie o pracę, co skutkowało jego wygaśnięciem na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy o prywatyzacji i komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych. Pogląd taki przedstawiony był też w doktrynie („Prawo pracy wobec komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych”, Prawo Pracy 1997, nr 2). Wymienione w kasacji (objęte zarzutami) przepisy zostały prawidłowo zinterpretowane i zastosowane. Skoro stosunek pracy powoda wygasł z datą wykreślenia przedsiębiorstwa państwowego z rejestru, nie został on przejęty przez Spółkę wpisaną do rejestru z tą

datą (art. 10 ustawy o komercjalizacji), a więc nie miał do niego zastosowania przepis art. 23¹ § 5 KP.

Kasacja jako pozbawiona usprawiedliwionych podstaw podlegała zatem oddaleniu (art. 393¹² KPC). O kosztach orzeczono na podstawie art. 102 KPC.

=====